

Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova v Praze, Katedra anglického jazyka a literatury

Posudek diplomové práce

Autor: Šárka Vinařová

Název: The Usage of Phonemic Transcription Symbols in English Pronunciation Teaching at Czech Higher Secondary Schools

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Kristýna Poesová

Oponent: PhDr. Klára Matuchová

Využívají učitelé středních škol fonémickou transkripci ve výuce anglického jazyka? Považují tento nástroj za důležitý a účinný? Jak transkripční symboly vyučují? Tyto otázky tvoří rámec předkládané diplomové práce, jejíž cílem je zjistit stav (ne)používání transkripčních symbolů ve výuce anglického jazyka mezi učiteli středních škol. Leitmotivem teoretické části je obhajoba fonémické transkripce coby významného prostředku podpory a rozvoje autonomie v učení. Praktická část zahrnuje výzkumné šetření provedené formou dotazníku. Výsledný soubor respondentů je málo reprezentativní, jelikož autorka vybrala školy v místě svého bydliště (Tábor) a studia (Praha) pro lepší dostupnost a kontrolu návratnosti. Hypotéza, že symboly fonémické transkripce se ve výuce AJ používají zřídka, byla vyvrácena. Více než polovina dotazovaných určitým způsobem s transkripcí pracuje, minimálně ji aplikují při výuce obtížné slovní zásoby.

Úroveň práce je nerovnoměrná a působí dojmem autorčina vyčerpání v samotném závěru. Přehledná teoretická část objasňuje upřednostnění fonémické oproti ostatním typům transkripce, popisuje kontext vzniku Mezinárodní fonetické abecedy, její roli a možnosti využití ve výuce cizích jazyků, stručně analyzuje použití transkripce ve vybraných učebnicích a slovnících. Shrnující komentáře k výsledkům jednotlivých otázek v praktické části se vyznačují častým opakováním toho, co je zřejmé z přehledných tabulek. Jelikož respondenti často zahrávali dvě i více odpovědi, bylo by zajímavé vysledovat jaké kombinace odpovědí volili a co tyto výběry o nich vypovídají. V kapitole nazvané *Discussion* (str. 55) si autorka všimá rozdílů ve vztahu k používání transkripce u mužů a žen a u mladších a starších respondentů. Chybí zde však celkové shrnutí reagující na podněty vzešlé z dotazníků. Právě tyto podněty by mohly vytvořit chybějící vazbu k části zabývající se konkrétními cvičeními zaměřené na výuku transkripce, která je nesmyslně umístěna až po závěru. Například z odpovědí na otázky č. 3 a 8 vyplývá, že vyučující při procvičování transkripce téměř vůbec nepracují s hrami a kvízy (fonémické osmisměrky, křížovky atd.). Toto zjištění by mohlo autorku inspirovat k navržení některých zmiňovaných forem v kapitole *Suggested exercises for teachers of English* (str. 61). Tato kapitola visí ve vzduchoprázdnu a není nijak usouvztažněna vůči výsledkům vzešlých z dotazníkového šetření. Dalším možným řešením ukotvení této sekce by bylo ověření účinnosti navrhovaných aktivit v praxi.

Přes výše zmíněné výhrady navrhuji diplomovou práci Šárky Vinařové k obhajobě a navrhuji předběžné hodnocení velmi dobře.

Nymburk 13. 9. 2009